

Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Chomutov, Šafaříkova 4334, 4335

pracoviště Šafaříkova 4334, 4335, 430 03 Chomutov

Identifikátor školy: 666 000 409

Termín konání inspekce: 21., 22., 23., 24. března 2005

Čj.:	f1-1060/05-1041
Signatura:	oflay125

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Předmětem inspekce byla kmenová část komplexu mateřské školy Chomutov a to v ulici Šafaříkově, která je umístěna ve dvou samostatných budovách, nachází se mimo střed města a je obklopena rodinnými domky i starší sídlištní zástavbou. Její součástí je dalších 14 odloučených pracovišť, včetně školních jídelen a spolu tvoří od 1. 1. 2003 jeden samostatný právní subjekt. Zřizovatelem mateřské školy je Město Chomutov, Zborovská 4602, 430 28 Chomutov. V jedné z budov tohoto objektu sídlí management školy. Budovy jsou stranou silného dopravního ruchu a dostupnost je zajištěna blízkou městskou hromadnou dopravou. Kapacita 150 volných míst je naplněna počtem 126 zapsaných dětí, které jsou rozděleny do 6 provozovaných tříd. Z tohoto počtu má 8 dětí odklad školní docházky, 12 dětí má nepravidelnou docházku, 1 dítě má slovenskou a 1 dítě německou národnost. Čtyři třídy mají homogenní a dvě třídy heterogenní seskupení dětí. Výchozím dokumentem předškolního vzdělávání je vlastní školní vzdělávací program. Délka provozu je v této části mateřské školy stanovena na dobu od 6:00 hod. do 16:30 hod. a je využívána dětmi z blízkého okolí i jiných částí města, ale i přilehlých z horských obcí. Rodiče přispívají na neinvestiční náklady provozu částkou 200,- Kč na dítě a měsíc. Zodpovědnost za chod školy umístěné v těchto budovách delegovala ředitelka na statutární zástupkyni.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální a materiálně-technické podmínky, průběh a výsledky předškolního vzdělávání.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Pedagogický kolektiv tvoří 9 kvalifikovaných učitelek s plným úvazkem výchovné práce, statutární zástupkyně s úvazkem 17 hodin výchovné práce týdně a 1 nekvalifikovaná učitelka s úvazkem 4 hodiny výchovné práce denně. Rozložení úvazků učitelek a efektivní využití potřeb provozu zajišťuje přítomnost pedagoga po celou délku provozu. Dvě učitelky absolvovaly bakalářské studium speciální pedagogiky a dvě učitelky jsou absolventkami logopedického kurzu. Získané vědomosti využívají v přímé práci s dětmi (např. logopedická prevence). Personální zajištění potřebám provozu vyhovuje, kolektiv pedagogů je stabilizovaný.

Organizační struktura vychází z řádů, které jsou zveřejněny a aktualizovány (školní řád, provozní řád, organizační řád, řád provozu sauny, plán ozdravných opatření aj.). Ředitelka stanovila všeobecné pracovní povinnosti učitelek i povinnosti a kompetence statutární zástupkyně, která zároveň zodpovídá za chod objektu mateřské školy v Šafaříkově ulici. Zástupkyně konkretizovala kompetence a povinnosti učitelek inspektované části školy. Vnitřní informační systém je funkční. Ředitelka školy zřídila pedagogickou radu se začleněním všech pedagogických pracovníků celého komplexu školy (15 objektů). Navštívené pracoviště nemá systém realizace pedagogických rad zcela dořešen. Školní plán navštíveného objektu obsahuje obecné zaměření pedagogických rad a od počátku školního roku proběhla, dle předloženého zápisu, jedna rada. Provozní a pracovní porady pružně reagují na potřeby provozu (pracovní porady organizovány 1x v týdnu – sešit se zápisy, provozní porada proběhla jedna - doloženo zápisem). Součástí školního plánu je plán hospitační činnosti, který je plněn (doloženo 9 hospitačními záznamy). Kontrolní činnost zaměřená na třídní dokumentaci byla prokázána zápisy v přehledu výchovné práce. Osobnost zástupkyně ředitelky, její postoje a způsob jednání pozitivně ovlivňují kolektiv pracovníků.

V rámci vedení kolektivu vychází z týmové práce a z oboustranné přirozené komunikace. Vytvořila otevřený prostor pro tvořivost, odpovědnost a samostatnost učitelek. Avšak značná šíře povinností vyplývajících z výše uvedeného postavení zástupkyně, do jisté míry oslabuje potřebnou intenzitu metodického vedení učitelek. Pedagogická knihovna je vybavena pestrou nabídkou současné odborné literatury, časopisů a vytváří tak velmi dobré podmínky pro sebevzdělávání učitelek. Odborný růst pedagogických pracovníků je sledován. Každoročně je plánována nabídka vzdělávacích aktivit komplexně pro celou mateřskou školu a postupně je upřesňována jmenovitá účast. V roce 2004/2005 navštívily učitelky inspektované části mateřské školy 13 vzdělávacích seminářů převážně zaměřených na problematiku předškolního vzdělávání. Zástupkyně ředitelky je členkou speciálně-pedagogické sekce a nabídka vzdělávacích aktivit této sekce pozitivně ovlivňuje odborný růst učitelek. Zástupkyně ředitelky stanovila a specifikovala kritéria pro hodnocení zaměstnanců, která jsou zveřejněna.

Personální podmínky navštívené části mateřské školy umožňují plnit vzdělávací program, mají velmi dobrou úroveň.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Šest tříd je rozděleno do dvou samostatných budov (4 třídy, 2 třídy). Prostory sedmé třídy, které nebyly pro letošní školní rok zaplněny, jsou využívány k provozování pohybových aktivit. Velikost jednotlivých tříd a jejich uspořádání vyhovuje potřebám vzdělávacího programu. Každá z nich má část pro činnosti u stolečků, hernu, kvalitní sociální zázemí a šatnu. Třídy jsou vybaveny nabídkou dětských knih. Polední odpočinek dětí je zajišťován třemi stabilními ložnicemi. Tělocvična byla vybudována v prostorách jedné z bývalých ložnic, velikostí vyhovuje menšímu počtu dětí. Učitelky příležitostně organizují pohybové aktivity i v tělocvičně a na hřišti blízké základní školy. Objekt má vlastní saunu, která je efektivně využívána všemi dětmi i dětmi z blízkého odloučeného pracoviště. Přilehlá zahrada je prostorná, z části je vybavena dřevěnými průlezkami, má pískoviště a postupně jsou budovány terénní změny (kopec).

Vedení školy věnuje značnou pozornost technickému stavu budovy (např. rekonstrukce umývár, nová okna, kryty na topení). Zájem zkvalitnit podmínky pro pobyt dětí je viditelný i ve vybavenosti tříd (nové koberce, záclony, postupná výměna veškerého nábytku – realizováno již ve čtyřech třídách, koutky pro tvořivou hru). Veškeré vnitřní vybavení je účelné, výškou přiměřené věku a velikosti dětí, umožňuje jim volný přístup. Starší nábytek je funkční a udržovaný.

Nabídka hraček, stavebnic a zaměstnávacích materiálů uspokojuje potřeby dětí a zajišťuje plnění stanovených vzdělávacích cílů. Učební pomůcky jsou postupně modernizovány. Toto vybavení je součástí tříd a je uloženo i v přilehlých skladech. Všechny třídy jsou vybaveny klavírem. Nabídka dalších pomůcek k provozování hudebních činností, náradí a náčiní k organizování pohybových aktivit je standardní. Třídy jsou postupně vybavovány i pomůckami k provozování spontánních pohybových aktivit (např. kola, odrážedla, tunely, náčiní). Základní audiovizuální technika je umístěna ve dvou třídách a každá třída vlastní počítač s nabídkou přiměřených vzdělávacích programů. Materiální vybavení je využíváno dětmi a učitelkami i rodičovskou veřejností (např. akce dílna pro rodiče). Zkvalitňování a modernizace materiálně-technických podmínek jsou ve spolupráci s ředitelkou školy a v součinnosti s odloučenými pracovišti plánovány na kalendářní rok.

Materiálně-technické podmínky navštíveného pracoviště umožňují realizovat zvolený vzdělávací program a mají velmi dobrou úroveň.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

Školní vzdělávací program má stanoveny cíle i principy a jeho obsah je v souladu s obecnými cíli předškolního vzdělávání. Stěžejním záměrem je zajistit rovnováhu mezi svobodným rozvojem dětské osobnosti a zodpovědností i vlivem dospělých. Zaměřuje se na posílení zájmu dětí o spolupráci, na podporu jejich objevitelského zájmu a na podíl rodičů v naplňování stanovených cílů. Vzdělávací program je obohacen o cíle zaměřené na zdraví dětí prostřednictvím logopedické prevence, arteterapie, saunování, plavání, bruslení a ozdravných pobytů. Součástí vzdělávacího programu jsou čtvrtletní projekty vycházející z ročních dob a dílčí měsíční projekty. Vzdělávací cíle jsou blíže specifikovány plánem na školní rok, který vychází i ze závěrů hodnotící zprávy o celoroční činnosti a z vyvozených závěrů.

Učitelky věnují pozornost 8 dětem s odkladem školní docházky. Mají zpracovány individuální plány práce, které vycházejí z provedené diagnostiky i z doporučení pedagogicko-psychologické poradny. Výsledky individuální péče jsou viditelné v hodnotících záznamech jednotlivců.

Povinná dokumentace je vedena prokazatelně a přehledně, třídní dokumentace zodpovědně a systematicky. Zápisy v přehledu výchovné práce průkazně zachycují průběh vzdělávání.

Obsah školního vzdělávacího programu a plánu na školní rok je dále konkretizován zpracovanými třídními vzdělávacími programy, které respektují složení dětí. Měsíční témata jsou zde rozpracována na týdenní a denní podtémata (kvantita zde převyšuje kvalitu stanovené nabídky). Denní podtémata poskytují malé množství podnětů k různým činnostem. Omezují časový prostor k uspokojování dětských potřeb i prožitků. Tento způsob plánování vede učitelky k podvědomému odškrtnutí (splněno) v daném dnu dle třídního programu. Způsob plánování je ještě ovlivňován výchovnými složkami. Pracovní verze plánování není definitivní, postupně se vyvíjí a upravuje. Hodnocení týdenních podtémat je zatím formální.

Ve všech třídách je udržována čistota a pořádek, potřebné světelné a tepelné podmínky jsou vytvořeny. Rozvolněný režim dne byl přizpůsobován fyziologickým potřebám dětí. Řád tohoto pracoviště školy stanovuje základní pravidla a je podřízen vzdělávacímu procesu. Sledované spontánní a řízené činnosti tvořily téměř ve všech třídách rovnováhu. Podmínky pro pitný režim byly vytvořeny a dětmi byly využívány. Učitelky respektovaly individuální stravovací návyky a potřeby dětí i jejich individuální potřeby poledního odpočinku. Organizovaly pobyt dětí venku, zařazovaly pravidelné čištění zubů po obědě. Provozované aktivity byly přizpůsobovány vývojovým, poznávacím, sociálním i emocionálním potřebám dětí.

Vztahy mezi zaměstnanci jsou harmonické, mezi dětmi a učitelkami kamarádské, důvěrné a přirozené. Příznivé klima tříd pozitivně ovlivňuje postoje zaměstnanců, rodičů i dětí. Proměna všech prostor obou budov příznivě ovlivnila celkový estetický vzhled. Výzdoba je přiměřena věku dětí a děti se na ní aktivně spolupodílejí. Vnější informační systém je funkční a projevuje se vstřícností rodičů, zkvalitněním vzájemné spolupráce.

Průběh a výsledky vzdělávání v mateřské škole

Hospitace byly provedeny ve všech třídách navštíveného objektu školy (spontánní a řízené činnosti v dopoledních i odpoledních hodinách, režimové momenty).

Spontánní činnosti

Spontánní činnosti vycházely z obsahu třídních vzdělávacích programů a jejich průběh byl materiálně zajištěn. Nabídka poskytovaná učitelkami děti neomezovala, respektovala jejich zájem svobodné volby. Děti měly možnost využívat celé prostory tříd. Učitelky zohledňovaly osobnostní a sociální rozvoj dětí, podporovaly jejich sebedůvěru a vedly je ke vzájemnému respektu a k toleranci. Hravé aktivity probíhaly v menších skupinách i individuálně. Děti využívaly i nabídku hracích koutků a provozovaly i spontánní pohybové aktivity. Do volených činností se aktivně zapojovaly a měly možnost uplatňovat vlastní individuální potřeby i zkušenosti. Učitelky respektovaly individuální tempo dětí, umožňovaly jim hru dokončit. Potřeba hry byla uspokojována téměř ve všech třídách. Ve třídě s převahou řízených aktivit však hra tvořila okrajovou součást sledovaných činností. Byly využívány metody aktivního učení prostřednictvím manipulace, experimentování, práce s chybou. Atmosféra tříd byla téměř vždy tvůrčí a vůči dětem vstřícná. Vztahy mezi dětmi byly bezkonfliktní, kamarádké, komunikace přirozená. Děti spolupracovaly s kamarády i s učitelkami a učitelkám projevovaly důvěru i náklonnost.

Prostředí tříd je podnětné a napomáhá rozvoji spontánních činností i jejich smysluplnosti. Učitelky se téměř vždy účastnily provozovaných her, podporovaly dětskou aktivitu. Měly přehled o dětech a vhodně využívaly individuální přístup. Hry se stavebnicemi, s drobnými materiály ovlivňovaly rozvoj dětské představivosti, fantazie i logického myšlení. Téměř všechny učitelky děti průběžně hodnotily a toto hodnocení bylo konkrétní, věcné a adresné. Sebehodnocení dětí nebylo ve sledovaných činnostech využito.

Průběh sledovaných spontánních činností měl velmi dobrou úroveň.

Řízené činnosti

Učitelky se na činnosti připravují prostřednictvím třídních vzdělávacích programů a některé z nich i denní písemnou formou. Hodnotící záznamy dětí sledují plnění stanovených cílů a pozitivně ovlivňují individualitu každého dítěte i jeho vývoj. Sledované činnosti byly materiálně zajištěny. Využité metody sledovaly plnění stanovených cílů a byly přiměřené věku dětí. Metoda prožitkového učení byla upřednostňována a aktivizovala děti k získávání dovedností, vědomostí a vlastních zkušeností především prostřednictvím manipulace s materiály. Organizace byla téměř vždy promyšlená, poskytovala dětem možnost svobodné volby z pestré nabídky (skupinová a individuální forma organizace). Byla však zaznamenána i tendence řadit řízené aktivity po sobě (frontální forma organizace) a tento způsob svobodný výběr dětí omezoval, řízené činnosti zde tvořily převahu a důraz byl kladen na cílový výsledek. Řízené aktivity byly zaměřeny na propojení všech vzdělávacích oblastí, někdy byly ovlivněny výchovnými složkami. Děti se do jejich průběhu zapojovaly, projevovaly o ně zájem. Volenou činnost dokončily a soustředily se na ni. Nezájem dětí byl zaznamenán pouze v déle trvající frontální činnosti. Učitelky však respektovaly individuální potřeby dětí a uspokojovaly jejich potřeby z hlediska psychohygieny. Verbální projev učitelky byl téměř vždy v rovnováze s verbálním projevem dětí. Děti měly dostatek příležitostí k samostatnému slovnímu projevu. Této možnosti využívaly a jejich komunikace byla souvislá a naprosto přirozená. Dotazy kladené učitelkami byly podnětné a podporovaly logické myšlení dětí. Učitelky akceptovaly dětskou osobnost, byly empatické. Jejich trpělivý a cílený přístup

podporoval dětskou sebedůvěru a ve většině i samostatnost. Avšak samostatnost dětí v průběhu stolování byla přístupem některých učitelek omezována.

Sledované činnosti byly propojeny s reálným prostředím tříd, návaznost na předchozí poznatky byla viditelná. Učitelky vhodně využívaly přímé zkušenosti a zážitky dětí, pohotově reagovaly na vnější podněty. Řízené činnosti byly motivovány sporadicky, převažovala tendence dětí organizovat (manipulační vedení), zejména v přechodu z činnosti do činnosti, ale i v průběhu frontálně organizovaných činností. Zde se také projevovala převaha verbálního projevu některých učitelek.

Učitelky děti průběžně hodnotily a hodnocením respektovaly jejich věkové zvláštnosti, individuální možnosti i předpoklady. Prostor pro sebehodnocení a vyjádření pocitů dětí vytvořen nebyl. Výsledky práce byly zachovány, způsob provedení závěru činnosti posiloval v dětech prožitek z úspěchu částečně.

Průběh sledovaných řízených činností měl ještě velmi dobrou úroveň.

Průběhové výsledky vzdělávací činnosti

Úroveň jemné a hrubé motoriky, samostatnost a sebeobslužné dovednosti dětí jsou přiměřeny jejich věku. Základní zdvořilostní návyky mají osvojeny. Jejich vzájemná komunikace je přirozená, vztahy kamarádké a respektující. Úroveň jazykových a řečových dovedností odpovídá věku dětí. V přirozených situacích se děti vyjadřují i souvislým slovním projevem. Jsou schopny přijímat různé sociální role a spolupracovat s učitelkou i kamarády. Pohotově reagují na dotazy učitelek a jsou schopny vyvozovat logické závěry. V pohybových, výtvarných, dramatických činnostech i při využití konstruktivních stavebnic uplatňují vlastní představivost a fantazii.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky sledovaných výchovně-vzdělávacích činností měly velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Pracoviště mateřské školy v Šafaříkově ulici věnuje značnou pozornost vlastní prezentaci (fotografický materiál, CD disky, místní tisk, kabelová televize, internet, organizování různých akcí, účast na celoměstských akcích). Vyvrcholením školního roku je připravovaná akce se spoluúčastí rodičů pod názvem „Moje město včera a dnes“. Děti tohoto objektu se spolupodílejí na společném projektu školy, který je zaměřen na výběr adoptovaného zvířete Chomutovského zooparku. Finanční podporu připravují prostřednictvím sběru papíru. Spolupráce se základními školami v okolí je oboustranně vstřícná.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Školní vzdělávací program
2. Plán činnosti pro školní rok 2004/2005
3. Hodnotící zpráva za školní rok 2003/2004
4. Třídní vzdělávací programy

5. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení č. j. 30273 ze dne 23. 5. 2003
6. Zřizovací listina ze dne 29. 8. 2003
7. Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V1-01 ke dni 30. 9. 2004
8. Výjimka z počtu zapisovaných dětí na třídu SMT/2277/2004
9. Školní řád s platností od ledna 2005
10. Organizační řád s platností od ledna 2005
11. Provozní řád s platností od 1. 9. 2004
12. Přehledy výchovné práce všech tříd pro školní rok 2004/2005
13. Evidence dětí - evidenční listy, přehledy docházky, rozhodnutí o přijetí dítěte do mateřské školy pro školní rok 2004/2005
14. Individuální plány pro děti s odkladem školní docházky pro školní rok 2004/2005
15. Hodnotící záznamy dětí pro školní rok 2004/2005
16. Plán hospitační činnosti, zápisy z realizace za školní rok 2004/2005
17. Plán pedagogických, provozních porad, zápisy z realizace za školní rok 2004/2005
18. Sešit záznamů o průběhu pracovních porad pro školní rok 2004/2005
19. Rozvržení pracovní doby pedagogických pracovníc
20. Pracovní povinnosti pedagogických pracovníc
21. Kritéria k hodnocení zaměstnanců pro školní rok 2004/2005
22. Plán odborného růstu pedagogických pracovníc na kalendářní rok 2005
23. Přehled vzdělávacích aktivit v kalendářním roce 2004
24. Spolupráce se základní školou pro školní rok 2004/2005
25. Plán akcí pro školní rok 2004/2005
26. Doklady o ukončeném vzdělání pedagogických pracovníc os. č. 10123, 9895, 271, 9632, 9567, 5818, 484, 9842, 9886, 15874, 551

ZÁVĚR

Příznivé klima navštívené části mateřské školy a personální podmínky umožňují naplňovat stanovený vzdělávací program. V porovnání se zjištěním předchozí inspekce, byl zaznamenán výrazný posun modernizace technického stavu obou budov i modernizace vnitřního vybavení tříd. Toto prospělo celkové estetické úrovni. Materiální zázemí umožňuje plnit stanovené cíle a jeho nabídka je doplňována.

Zástupkyně ředitelky spolu s učitelkami příznivě přijímají proměny předškolního vzdělávání a získané vědomosti, zkušenosti pozvolna zařazují do vlastní práce s dětmi. Potřebnou pozornost věnují vlastnímu odbornému růstu. Jejich tvůrčí přístup do jisté míry ještě svazují výchovné složky a někdy nešťastně volené organizační formy práce. Školní vzdělávací dokumenty jsou plněny. Úroveň výchovně-vzdělávacích činností je velmi dobrá. Sledované aktivity poukázaly na důležitost posílit význam účinné motivace, zaměřit se na rovnováhu spontánních a řízených činností, na uspokojování potřeby hry, na volbu vhodných organizačních forem a na posilování prožitku z úspěchu (sebehodnocení dětí, vyjádření vlastních pocitů). Prezentace na veřejnosti příznivě ovlivňuje spolupráci s rodiči i postavení této části školy v rámci celého právního subjektu. Děti navštěvují jednotlivé třídy rády, projevují spokojenost z pobytu a náklonnost k učitelkám.

Sloučení funkce statutární zástupkyně školy, zástupkyně pro daný objekt a povinnosti z tohoto vyplývající, včetně úvazku výchovné práce je náročné, není příznivé pro praxi ani pro takto zatíženého jedince. Ve stejné situaci se nachází ředitelka celého právního subjektu. Mimo množství povinností z této funkce vyplývajících plní i povinnosti zástupkyně jedné ze součástí školy a úvazek 13 hodin výchovné práce u dětí.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Školní inspektor	Hana Fenclová	Hana Fenclová v. r.

V Chomutově dne 31. března 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školního zákona), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, nám. T. G. Masaryka 1744, 430 01 Chomutov. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. dubna 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Kopecká Irena

Kopecká Irena v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	18. dubna 2005	f1-1069/05-1041
Školská rada		

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.